

Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp Verordening sociaal domein 2026-1
Portefeuillehouder A. Slob
Zaaknummer collegevoorstel ZS-1516296

Beslispunten

1. De Verordening Sociaal Domein gemeente Lingewaard 2026-1 vast te stellen.

Inleiding

Sinds 1 januari 2023 werkt de gemeente Lingewaard met de omgekeerde verordening in het sociaal domein, waarin de ondersteuningsvraag van inwoners centraal staat. De verordening wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van beleidsontwikkelingen, nieuwe wetgeving en jurisprudentie. In afwijking van het reguliere actualisatieproces worden in deze wijziging van de Verordening Sociaal Domein 2026-1 de volgende vier ontwikkelingen verwerkt:

1. **Krachtig ouder worden**
De verordening wordt aangepast om de herstelgerichte aanpak '*Krachtig ouder worden*' te verankeren, naar aanleiding van de door de raad aangenomen [motie 'Langer zelfstandig met reablement'](#) van 3 juli 2025. Deze motie past binnen de bredere gemeentelijke beweging om de ondersteuning binnen de Wmo beschikbaar en betaalbaar te houden.
2. **Wet van school naar duurzaam werk**
De inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk per 1 januari 2026 wordt verwerkt.
3. **Individuele studietoeslag**
De individuele studietoeslag is niet langer verordeningsplichtig en wordt daarom ondergebracht in de beleidsregels werk, inkomen en bijzondere ondersteuning 2026.
4. **Eigen bijdrage was- en strijkservice**
De eigen bijdrage voor de waszakken binnen de was- en strijkservice wordt geactualiseerd.

Een overzicht van alle wijzigingen ten opzichte van de Verordening Sociaal Domein 2026-1 is opgenomen in de was-woordt-lijst (bijlage).

Beoogd effect

De verordening sociaal domein 2026-1 is in overeenstemming met de actuele rechtspraak, wetgeving en beleidsontwikkelingen. Door de inzet op krachtig ouder worden wordt de zelfstandigheid van inwoners versterkt en blijft de inzet van huishoudelijke hulp op de langere termijn beheersbaar en beschikbaar.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad is bevoegd de verordening vast te stellen

De gemeenteraad is op grond van de geldende wetgeving verantwoordelijk voor het vaststellen van de verordening en voor het doorvoeren van wijzigingen daarin.

1.2 Aanpassing van de verordening is nodig vanwege nieuwe wetgeving en beleidsontwikkelingen

Aanpassing van de verordening is op dit moment noodzakelijk om meerdere ontwikkelingen goed te kunnen implementeren. Het opnemen van deze ontwikkelingen in de verordening zorgt ervoor dat uitvoering, buurtteams en inwoners helderheid hebben over de actuele kaders.

1.3 Met 'Krachtig ouder worden' verbeteren we voor de doelgroep de kwaliteit van leven

Deze herstelgerichte aanpak richt zich op het vergroten van spiervermogen bij ouderen. Inwoners die door fysieke beperkingen een aanvraag doen voor huishoudelijke hulp kunnen hiervoor in aanmerking komen. Zij volgen een groepstraining van veertien weken bij een gespecialiseerde fysiotherapiepraktijk, gevolgd door structureel trainen in een grotere groep om terugval te voorkomen. Met deze aanpak beogen we dat inwoners fysiek herstellen, langer zelfredzaam blijven en hun kwaliteit van leven verbetert. Voor de implementatie van deze maatwerkvoorziening is aanpassing van de verordening noodzakelijk.

1.4 Met de aangepaste verordening wordt de Wet van school naar duurzaam werk in de verordening opgenomen.

Deze wet trad per 1 januari 2026 in werking en versterkt de ondersteuning voor jongeren met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt en vraagt om een samenhangende borging van de route van school naar werk binnen gemeentelijk beleid.

1.5 Vervallen verordeningsplicht als grondslag voor wijziging studietoeslag.

De (individuele) studietoeslag is niet langer verordeningsplichtig. Het artikel verliest hiermee zijn verbindende werking en is daarom uit de verordening gehaald. De nadere regeling van de studietoeslag wordt opgenomen in de beleidsregels werk, inkomen en bijzondere vergoedingen 2026.

1.6 Hiermee klopt de verordening met de huidige eigen bijdrage van de was-en-strijk service

Tot slot wordt de tekst van de eigen bijdrage van de waszak van de was-en-strijk-service geactualiseerd. De zinsnede met daarin de eigen bijdrage tot en met 31 maart 2026 verdwijnt uit de verordening, vanwege de datum van inwerkingtreding van de gewijzigde verordening.

1.7 De eerste reactie van de Adviesraad Sociaal Domein is betrokken bij de aanpassing van de verordening, vooruitlopend op het definitieve advies.

De Adviesraad Sociaal Domein heeft ten tijde van de vaststelling van dit voorstel nog geen definitief advies uitgebracht. Wel heeft de adviesraad een eerste reactie gegeven op de gewijzigde Verordening Sociaal Domein gemeente Lingewaard 2026-1, specifiek ten aanzien van krachtig ouder worden. Deze reactie is meegenomen in de voorbereiding van de aangepaste verordening. De reactie van de adviesraad en de beantwoording van het College zijn als bijlagen bij dit voorstel toegevoegd. Op 6 mei zetten we het gesprek met de adviesraad voort. Hierna volgt eind mei een definitief advies.

Kanttekeningen

1.1 De indruk kan worden gewekt dat alle inwoners verplicht mee moeten doen aan 'Krachtig ouder worden'.

Slechts een deel van de groep inwoners die een aanmelding doet voor huishoudelijke ondersteuning (ongeveer 30%) komt in aanmerking voor de maatwerkvoorziening 'Krachtig ouder worden'. Bij een aanvraag voor huishoudelijke hulp wordt zorgvuldig beoordeeld of deze aanpak passend is bij de persoonlijke situatie van de inwoner. Bij bepaalde ziektebeelden of als er sprake is van een palliatieve fase wordt 'Krachtig ouder worden' nooit als passende ondersteuning ingezet. In die gevallen kan er huishoudelijke ondersteuning worden ingezet. Deelname aan 'Krachtig ouder worden' is niet verplicht. Wel kan het de meest passende vorm van ondersteuning zijn.

Financiën

De opstartkosten voor 'Krachtig ouder worden' bedragen € 32.125. Deze worden gedekt uit de extra middelen ad €150.000 die de raad bij het vaststellen van de kadernota beschikbaar heeft gesteld om de transformatie in het sociaal domein vorm te geven. Deze zijn in de begroting opgenomen.

Communicatie en participatie

De Adviesraad Sociaal Domein is in december 2025 geïnformeerd over de herstelgerichte aanpak van 'krachtig ouder worden' en op 6 mei gaan we nader met hen in gesprek. Het college heeft naar de adviesraad gereageerd op basis van hun eerste reactie naar aanleiding van de voorgestelde wijzigingen ten aanzien van krachtig ouder worden (zie bijlage). Tijdens de informatieavond op 12 mei bieden we de mogelijkheid om uw raad met een presentatie inhoudelijk te informeren over de wijzigingen.

Zodra door uw raad is ingestemd met de gewijzigde verordening wordt deze gepubliceerd op www.overheid.nl en worden inwoners via een zorgvuldig communicatietraject geïnformeerd over de gevolgen van de wijzigingen

Voortgang

Na vaststelling door uw raad start de verdere implementatie. Over de resultaten van onder andere Krachtig ouder worden rapporteren wij via de jaarlijkse planning- en control-cyclus. Na één jaar evalueren we de aanpak van de implementatie van Krachtig ouder worden.

Duurzaamheid

n.v.t.

Bijlagen

1. Was wordt lijst
2. Eerste reactie adviesraad sociaal domein
3. Brief aan adviesraad sociaal domein vanuit het college
4. Extra informatie 'Krachtig ouder worden'

Bemmel, 21 april 2026

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,
de secretaris, de burgemeester,

drs. I.P. van der Valk

dr. P.T.A.M. Kalfs